

VALTIONEUVOSTON DIGITAALISTA MAANPÄÄLLISTÄ JOUKKOViestintä- VERKKOA KOSKEVA TOIMILUPAPÄÄTÖS

Yhteenveto

Toimilupia hakivat Anvia Oyj (Anvia), DNA Oy (DNA), Digita Oy (Digita) ja Telemast Nordic Oy (Telemast).

Toimiluvat myönnetään jäljempänä esitetyin perustein ja ehdoin DNA Oy:lle.

Johdanto

Päätöksellä myönnetään kaksi verkkotoimilupaa verkkopalvelun tarjoamiseen digitaalisen maanpäällisen joukkoviestintäverkon VHF-alueen kanavanipuissa HD1 ja HD2 yhdelle hakijalle. Päätöksessä ratkaistaan, mikä neljästä hakijayrityksestä parhaiten täyttää viestintämarkkina- (393/2003) säädetyt toimilupien myöntämisen edellytykset. Toimilupia koskevassa ilmoituksessa kerrottiin, että toimiluvan tarkoituksena on mahdollistaa digitaalisessa joukkoviestintäverkossa teräväpiirtotelevision koelähetykset. Myönnettävillä toimiluvilla on tarkoitus edistää viestintäverkkojen tasapainoista kehitystä ja lisätä kilpailua maanpäällisten televisiolähetyksverkkojen tarjonnassa.

Päätöksen rakenne

Päätöksen perustelut jakautuvat useaan osaan. *Taustatiedoissa* selvitetään lyhyesti Suomen siirtymistä kokonaan digitaaliseen televisiotoimintaan sekä siirtymisen myötä vapautuneiden taajuuksien käyttöä. Lisäksi selvitetään teräväpiirtolähetyksien vastaanottoon käytettävissä olevien laitteiden saatavuutta ja eri jakelutekniikoita sekä ohjelmistolupien hakumenettelyä. Asian *käsittelyä* koskevassa osassa kuvataan hakumenettelyn eri vaiheet. *Hakemuksia* koskevassa osassa selostetaan hakijayrityksen arviointiin liittyviä seikkoja, esitettyä tekniikkaa sekä verkon rakentamiseen liittyviä suunnitelmia. Lisäksi siinä selostetaan hakemusten sisältöä sellaisena kuin hakijat ovat itse laatimassaan hakemustiivistelmässä sitä kuvanneet. *Sovellettavia säännöksiä* koskevassa osassa selostetaan voimassa olevan oikeuden sisältö. Tämän jälkeen selostetaan säännösten soveltaminen hakijoihin ja perustellaan ratkaisun lopputulos.

Hallitusohjelma

Hallitusohjelman mukaisesti Suomessa siirryttiin digitaaliseen televisioon maanpäällisessä joukkoviestintäverkossa 1.9.2007. Hallitusohjelman mukaisesti vapautuvien analogisten radiotaajuuksien tulevassa käytössä otetaan huomioon seuraavan sukupolven digitaalisen television sekä langattoman viestinnän tarpeet.

Teräväpiirtotelevisio

Teräväpiirtotelevisio tarkoittaa parempaa televisiopalvelun laatua. Teräväpiirtotelevisio on nähtävä ensisijaisesti nykyistä tarjontaa täydentävänä palveluna, jota kohti siirrytään vähitellen voimistuvan kysynnän ja tekniikan kehittyessä. Keskeinen lähtökohta on, että nykyisillä päätelaitteilla vastaanotettava ohjelmatoiminta jatkuu ainakin vuoden 2016 loppuun asti. Tulevaisuuteen on kuitenkin varauduttava huolehtimalla maanpäällisen verkon kilpailukyvyistä ja kansalaisten tasapuolisesta palvelusta.

Taajuusalue ja vaihtoehtoiset tekniikat

Toimilupien kohteena on VHF III-alueella 174 – 230 megahertsin taajuusalue. Taajuusalueella ei ole teknistä estettä televisiolähetysten käynnistämiseksi heti niillä kanavilla, joiden osalta sopimista naapurimaiden kanssa ei tarvita.

Valtakunnallisia teräväpiirtolähetyksille varattuja kanavanippuja on kaksi HD1 ja HD2.

Lähetyksissä käytetään MPEG4-pakkaustekniikkaa, jonka avulla kuva ja ääni saadaan mahtumaan noin puolet pienempään bittinopeuteen kuin nykyistä MPEG-2 pakkausta käytettäessä. Hakuilmoituksessa todettua vaatimusta käyttää lähetyksissä MPEG4-pakkaustekniikkaa on pidettävä kustannustehokkaimpana vaihtoehtona teräväpiirtotelevision jakeluun.

Digitaalisen maanpäällisen television DVB-T-lähetystekniikan seuraava versio DVB-T2 mahdollistaa neljän tai jopa viiden teräväpiirtokanavan välittämisen yhdessä kanavanipussa. Uudempi lähetystekniikka on jopa 30 – 50 prosenttia tehokkaampi kuin nykyisin käytettävä DVB-T-lähetystekniikka.

Sovellettavat säännökset

Viestintämarkkinalain 1 §:n mukaan lain tavoitteena on edistää palvelujen tarjontaa ja käyttöä viestintäverkoissa sekä varmistaa, että viestintäverkkoja ja viestintäpalveluita on kohtuullisin ehdoin kaikkien teleyritysten ja käyttäjien saatavilla koko maassa. Lain tavoitteena on lisäksi huolehtia siitä, että Suomessa saatavilla olevat mahdollisuudet televiestintään ovat käyttäjien kohtuullisten tarpeiden mukaisia, keskenään kilpailevia, teknisesti kehittyneitä, laadultaan hyviä, toimintavarmoja ja turvallisia sekä hinnaltaan edullisia. Lain 9 §:n mukaan toimilupa on myönnettävä sille hakijalle, jonka toiminta parhaiten edistää viestintämarkkinalain 1 §:ssä säädettyjä tavoitteita.

Toimilupia koskeva ratkaisu on muutoksenhakukelpoinen päätös ja siitä valitetaan korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

Hakemusten arviointi ja ratkaisun lopputulos

Telemastilla ei ole kokemusta toiminnasta televisiolähetysten verkko-operaattorina. Anvialla on kokemusta alueellisen maanpäällisen joukkoviestintäverkon verkko-operaattorina.

Kaksi parasta hakijaa ovat Digita ja DNA. Hakijat ovat tasaväkisiä. Digitalla on huomattavan markkinavoiman asema ainoana valtakunnallisen maanpäällisen televisiolähetystoiminnan verkko-operaattorina. DNA taas toimii matkaviestinmarkkinoilla, mutta ei maanpäällisen televisiotoiminnan markkinoilla. Yhtiö on valtakunnallinen toimija, jolla on kokemusta verkkotoiminnasta ja televisiotoiminnasta kaape-lioperaattorina.

Asia on ratkaistava keskinäisen kilpailun kriteerillä. DNA:n hakemuksen katsotaan parhaiten edistävän keskinäisen kilpailun toteutumista.

Näillä perusteilla on katsottava, että **DNA Oy:n** toiminta edistää asiaan vaikuttavia eri seikkoja kokonaisuutenakin harkittaessa kaikista hakijoista parhaiten viestintämarkkinalain 1 §:ssä säädettyjä tavoitteita.

Toimilupien ehdot

Toimilupaluonnos on päätösehdotuksen liitteenä. Toimilupien kohteena on verkkopalvelun tarjoaminen digitaalisen maanpäällisen joukkoviestintäverkon VHF-alueen kanavanipuissa HD1 ja HD2. Toimilupien maantieteellinen toimialue on koko maa lukuun ottamatta Ahvenanmaan maakunnan aluetta. Toimiluvat myönnetään ajalle 1.9.2009 – 31.12.2016. Toimilupaehtojen mukaan luvan haltija on velvollinen toteuttamaan toimiluvan mukaisen verkon siten, että se kattaa vuoden 2011 loppuun mennessä 60 prosenttia Manner-Suomen väestöstä. Toimiluvan haltijan on aloitettava toiminta viimeistään 31.12.2010 ottaen huomioon naapurimaiden kanssa käytävät sopimusneuvottelut, ellei liikenne- ja viestintäministeriö erityisistä syistä toimiluvan haltijan hakemuksesta toisin määrää.

Lähetyksissä tulee käyttää DVB-T2 –standardin mukaista lähetystekniikkaa ja MPEG4-pakkaustekniikka.

Muilta osin toimiluvassa viitataan viestintämarkkinalain luvan haltijaa velvoittaviin säännöksiin.

Taajuusalueiden käyttösuunnitelma

Toimiluvan kohteena olevasta taajuusalueesta on säädetty televisio- ja radiotoimintaan sekä toimiluvanvaraiseen teletoimintaan määrättyjen taajuusalueiden käyttösuunnitelmasta annetussa valtioneuvoston asetuksessa (441/2008). Asetuksen mukaan toimilupien kohteena oleva taajuusalue on käytettävä teräväpiirtolähetyksiin.

Päätöksen vaikutukset

Päätöksellä ei ole välittömiä valtiontaloudellisia vaikutuksia.

Päätöksellä ei ole vaikutusta nykyisten digitaalisten televisiolähetysten näkyvyyteen. Toimilupien myöntäminen ei siten edellytä kansalaisilta uusien päätelaitteiden hankkimista tai muita toimia nykyisten televisiokanavien katsomiseen. Uusien kanavien käyttämiseen tarvitaan uusi päätelaite. Teräväpiirtolähetysten vastaanottaminen saattaa myös edellyttää antennitarkistuksia.

Päätöksen voidaan arvioida myös edistävän kilpailua maanpäällisen televisiotoiminnan lähetyksen markkinoilla. Toimiluvan muut vaikutukset perustuvat uuden viestintätekniikan käyttöönoton aiheuttamiin välillisiin myönteisiin yhteiskuntavaikutuksiin.